

NYT FRA

NÆSTVED MUSEUM

85 • MARTS 2015

Næstved Museum i 2015

v/ Afdelingsleder Mette Bruun

Der sker og skal ske meget på Næstved Museum. Ikke kun i 2015, men også i de kommende år, og disse forandringer vil jeg, som ny afdelingsleder, løfte lidt af sløret for i det følgende.

Jeg trådte til d. 1. Januar og overtog dermed stolen efter Palle Birk Hansen, der gik af efter imponerende 36 år ved museet.

Jeg er kunsthistoriker fra Københavns Universitet og har tidligere arbejdet på blandt andet Danmarks Grundforskningsfonds Center for Tekstilforskning, Davids Samling og Designmuseum Danmark.

Næstved Museum indgår efter fusioneringen i en struktur, hvor Næstved Museum er en af fire afdelinger under Museum Sydøstdanmark. Der er en afdelingsleder på hver af de fire afdelinger. Her i Næstved er jeg afdelingsleder, på Køge Museum er det historiker Birte Broch, på Møns Museum er det kunsthistoriker Tine Nygaard og på Borgcenteret i Vordingborg er det arkæolog Keld Møller Hansen, der også er Museum Sydøstdanmarks direktør.

Siden 1. december 2014 er museets mange arkæologer flyttet ind i Kirkepladsens skole under ledelse af kulturarvschef Kristoffer Buck Pedersen. Så alt i alt er der nu rundt regnet 40 ansatte, der har deres daglige gang på Næstved Museum.

Afdelingsleder Mette Bruun

Udstillingsplanerne for det kommende år er så småt faldet på plads.

I Boderne vil der til maj åbne en udstilling om designere fra Holmegaard Glasværk og Kähler 10 designere på 300 dage. Den første i rækken vil blive den internationalt anerkendte glasdesigner og arkitekt Jacob E. Bang.

Primula. Jacob E. Bang

Jacob E. Bang var som kunstnerisk leder på Holmegaard fra 1928 til 1941 med til at sætte glasværket på verdenskortet med blandt andet glasserierne Viol og Primula og vandt flere medaljer på verdensudstillinger i 1920'erne og 1930'erne.

Efter visningen af Jacob E. Bang vil der følge en perlerække af spændende designere, som har sat deres præg på Holmegaard og Kähler gennem årene.

I Helligåndshuset vil der i foråret blive sat fornyet fokus på Oldtidsjagten, der revitaliseres med flere udstillingsgenstande og stemningsskabende lyd og film. En udstilling for børn og barnlige sjæle, der har lyst til at prøve deres hi-

Viol. Jacob E. Bang

storiske viden af. Man kan skrive runer, spille på instrumenter og løse forskellige former for gåder. I løbet af udstillingsperioden vil der blive fortalt historier og afholdt andre aktiviteter for børn.

Til efteråret åbner en udstilling med de seneste arkæologiske fund på Museum Sydøstdanmark og især i Næstved Kommune.

Når den arkæologiske udstilling lukker omkring nytår 2015, står kirkesalen i Helligåndshuset foran en ombygning, der blandt andet vil resultere i en åbning af dørene ud mod Ringstedgade. Vi håber med denne ombygning at kunne tiltrække endnu flere besøgende til vores spændende udstillinger fremover.

Et af de store satsningsområder på Næstved Museum har gennem de sidste fire

år været registreringen af glas fra Holmegaard Glasværk, som museumsinspektør Susanne Outzen står i spidsen for. På nuværende tidspunkt er der registreret ca. 23.000 genstande. Man kan følge Susannes registrering på den meget læsværdige blog <https://holmegaardproevesamling.wordpress.com>, hvor Susanne hver uge fortæller nyt fra glasmagasinet.

Museumsinspektør Else Gade Gyldenkerne vil i løbet af 2015 interviewe tidligere medarbejdere på Holmegaard Glasværk om deres tilknytning til glasværket, arbejdsforhold og dagligliv.

Else har lagt ud med at interviewe Verner Hansen, der er opvokset i arbejderboligerne omkring glasværket og har arbejdet på glasværket i en menneskealder, bl.a. som museumsleder. De mange spændende fortællinger vil danne baggrund for en artikel i det videnskabelige tidsskrift *Gefjon*, der udgives i samarbejde med Roskilde Museum.

Der bliver arbejdet meget i kulissen for at realisere ideen om et Ny Holmegaard. Et udstillings-, forsknings- og formidlingscentrum for dansk kunsthåndværk med afsæt i den store prøvesamling fra Holmegaard Glasværk. En afklaring af hvordan og hvornår disse spændende planer kan føres ud i livet, forventes inden sommeren 2015.

I museets skoletjeneste er der i år særligt fokus på jubilæet for henholdsvis 75-året for Danmarks besættelse og 70-året for befrielsen. Formidlingstilbuddet kommer til at hedde Næstved, besat og befriet. Igen i år deltager Næstved Museum i Næstved Børnekulturfestival. Emnet er i anledning af 70-året for Danmarks befrielse netop de magiske dage

omkring den 5. maj. Vi inviterer kommunens 4., 5. og 6. klasser til fire fortællinger inspireret af dagene omkring befrielsen. Fortællerne vil være i autentiske dragter fra 40'erne.

På Museum Sydøstdanmark kan man i år glæde sig til åbningen af Køge Museums nye udstilling efter en omfattende renovering og en lukkeperiode på tre år. Den nye udstilling omhandler blandt andet linjeskibet Dannebrogens forlis i Køge Bugt i år 1710. I år vil der også komme en spændende visualisering på Borgcenteret i Vordingborg i form af en videoprojektion af Gåsetårnet under belejring.

Så vi åbner 2015 med forventninger om mange nye tiltag og spændende udstillinger, og jeg vil derfor ønske alle en god oplevelse på Næstved Museum.

Sølvknapper fundet ved udgravningen af Linjeskibet Dannebrog i Køge Bugt.

Nyt fra Glasregistreringen

v/ Susanne Outzen

Arbejdet med Holmegaard Glasværks Prøvesamling er stadig i fuld gang. Vi har nu rundet glas nr. 22.500 og nærmer os hastigt nr. 23.000. Der er dog stadig lang vej til en afslutning af projektet, men vi kan begynde at se en ende på det. Der er nu ca. 130 kasser med kunstglas med formentlig ca. 5000 stykker glas til rest samt ca. 7000 flasker fra den flaskesamling, museet fik foræret af Ardagh i efteråret 2012. At pakke glas ud og registrere er stadig en spændende proces. Der kommer til stadighed nye, interessante glas frem af flyttekasserne. Ind imellem kan man blive helt overvældet af mangfoldigheden i hele samlingen samt mangfoldigheden i de forskellige designeres produktion. Det er de mest utrolige ting, der er blevet produceret på Holmegaard Glasværk. Et lille udsnit blev bragt i museets årsskrift Liv og Levn for 2014, og jeg håber, at blandt andet museumsforeningens medlemmer har haft glæde heraf.

Museet har det seneste års tid haft et godt samarbejde med Rosendahl. De personer, der nu tager sig af at udvikle og producere nye Holmegaard glas, har flere gange været på inspirationstur i glassamlingen samt lånt glas og glas-magerværktøj til 3D-tegning, så der kan laves nye forme til ny produktion af de pågældende glas. Det er meget spændende at være en del af udviklingsarbejdet. Vi ved, hvilke nye produkter, der

kommer på markedet, længe før alle andre. Det er også til stor glæde, at samlingen bliver brugt til udviklingen af nye og relancering af gamle produkter.

Det er utrolig vanskeligt at udvælge genstande i samlingen til illustration af det, vi har arbejdet med det seneste halve års tid. Noget af det, vi har pakket meget ud af på det seneste, er unika glas designet af Sidse Werner. Sidse Werner var ansat på Holmegaard Glasværk fra 1971 til 1989. I begyndelsen af sin tid på glasværket eksperimenterede hun meget med sit udtryk og glassets muligheder. Især ved udviklingen af serien Troldglas må hun have arbejdet meget, for der er i samlingen meget glas i samme stil, hvor der er arbejdet med forskellige former og farver, men samme type blæret glas. Desværre har museet ikke alle Sidse Werners tegninger i arkivet, men heldigvis er de mange unika signeret SW og ofte også med et årstal, så vi er hjulpet godt på vej.

Siden foråret 2014 har frivillige været i gang med at rengøre flaske- og emballageglasset fra Ardagh. Hele denne del af samlingen trænger nemlig til en kærlig hånd, da den har stået opmagasineret et sted, hvor den blev meget snavset. Kun en meget lille del af samlingen mangler nu at blive rengjort, så i løbet af dette forår bliver arbejdet færdigt.

Herefter kan vi registrere samlingen. Der mangler desværre stadig hænder til registrering af flaskerne, så skulle nogen have lyst til at være med på registrerings-

holdet et par timer om ugen, så hold jer ikke tilbage. Interesserede kan kontakte Susanne Outzen på tlf. 61717704 eller på mail: suo@museerne.dk.

Skål i rosa Troldglas var i produktion hos Holmegaard, mens den blå skål må være et eksperiment i udviklingen af serien. Troldglas var kun i produktion i ganske få år omkring 1980.

Email-adresser

Da bladet Nyt fra Næstved Museum alene udkommer 2 gange om året, vil vi gerne kunne kommunikere oplysninger om arrangementer o.lign. på en hurtig måde til vore medlemmer. Dette sker bedst med email. Vi vil derfor endnu engang bede de medlemmer, der endnu ikke har oplyst deres mailadresse til bestyrelsen (og som har en mailadresse) om at gøre dette. Oplysningerne kan afleveres til et bestyrelsesmedlem eller sendes på mail til formanden,

Ole Madsen, på adressen: om@advokatom.dk.

Ny arkæologi til Næstved

v/Kulturarvschef Kristoffer Buck Pedersen

Ved årsskiftet tog vi hul på en ny epoke på Næstved Museum. To år efter fusionen med Køge og Vordingborg, er det nemlig lykkedes at samle de fleste af vores arkæologer på den samme matrikel, på Kirkepladsens skole.

Tidligere har arkæologerne været spredt ud over vores ansvarsområde, med kontorer tre steder i Køge, ét sted i Næstved og ét sted i Vordingborg. Det har været vanskeligt at planlægge vores arbejde på denne måde. Vi har beholdt et arkæologikontor i Køge, da vi inden for bykernen er i gang med flere udgravninger, og i Vordingborg er der også arkæologer, der kan springe til ved opgaver der. Men langt hovedparten har til dagligt deres gang i den skæve gamle bygning med udsigt til åen.

Gruppen af arkæologer har mange forskellige arbejdsopgaver. De fleste er på den ene eller anden måde beskæftiget med udgravninger. Det er ved lov bestemt at man ikke må ødelægge fortidsminder i forbindelse med jordarbejde. Derfor har vi travlt med at lave udgravninger, særligt i forbindelse med de store vejarbejder, der har været de seneste år omkring Køge og Næstved. Men inden det kommer så vidt ligger der et stort administrativt arbejde med at vurdere de forskellige projekter som vi bliver præsenteret for og at hjælpe kommunerne med at lave lokalplaner. Og når vi er færdige med udgravningerne skal der bruges lang tid på at skrive rapporter og analysere fundene inden de bliver sendt på magasin.

Ud over udgravninger leverer arkæologerne også viden til museets udstillinger. Vi er i gang med at bygge et 'nyt' Køge Museum op fra bunden, med nye udstillinger, og når det er færdigt tager vi hul på en spændende ny oldtidsudstilling i Næstved om alle de fremmede impulser der ramte Sydsjælland i løbet af oldtiden. Vidste I fx at der var velintegreerede arabere ved Røstofte for 2000 år siden? Eller at de første danske bønder i virkeligheden er indvandrere fra Frankrig og Tyskland, der ankom for 6.000 år siden?

Og så bruger vi også en masse tid på at modtage oldsager fundet med metaldetektor og sende dem videre til Danefævurdering på Nationalmuseet. Antallet af nye fund er de seneste år eksploderet. For 5-6 år siden da jeg var museumsinspektør på Museerne Vordingborg modtog vi 5-10 genstande om året. Det antal er sidenhen blevet mere end 100-doblet. Og det er ikke småting detektorførerne finder. Sidste efterår dukkede således Sjællands største møntskat med romerske mønter op lidt uden for Vordingborg og nærmest hver uge bliver vi præsenteret for fine ting af guld, sølv og bronze.

Den sidste meget vigtige ting vi laver er forskning. Lige nu samarbejder vi både med Aarhus Universitet og Københavns Universitet samt Nationalmuseet om store og små forskningsprojekter, bl.a. om stenalderbopladsen i Holmegård Mose og om den nyopdagede Borgring fra vikingetiden ved Lellinge.

For arkæologerne har haft travlt det seneste år. 3000 sager der skal tages stilling til har passeret vores skriveborde. De dygtige amatørarkæologer vi samarbejder med har fundet ikke mindre end 1001 genstande med metaldetektor. Da vi har været bagud med vore behandling af danefæ de seneste år har vi behandlet 1455 genstande og sendt 1190 genstande til danefævurdering på Nationalmuseet, hvilket ofte resulterer i en skattefri gevinst for finderens. 46 gange rykkede museets arkæologer ud og lavede udgravninger i større og mindre målestok.

Og de kommende år ser heller ikke ud til at mangle spændende opgaver. Den sydlige omfartsvej i Næstved kommer sikkert til at give nogle gode udgravninger allerede i løbet af 2015.

2 af 156 stk. romerske mønter fundet nord for Vordingborg

Næstved Museumsforenings hjemmeside

Næstved Museumsforening har etableret en "ny" hjemmeside på internetadressen: www.naestved-museumsforening.dk.

Hjemmesiden indeholder som udgangspunkt alle de oplysninger, der tidligere var på Næstved Museums hjemmeside under "åbne samlinger". En del af disse oplysninger vil løbende blive overført til Museum Sydøstdanmarks nye hjemmeside, der er under etablering på adressen www.museerne.dk. Indtil denne hjemmeside er fuldt etableret, vil oplysningerne således kunne findes på museumsforeningens hjemmeside.

På denne hjemmeside vil der også løbende blive orienteret om museumsforeningens aktiviteter, herunder om afholdelse af fyraftensmøder, foredrag og udflugter.

På hjemmesiden kan man også finde medlemsorganet "Nyt fra Næstved Museum" i elektronisk form tilbage fra 2006.

Kalenderblad

24.3.2015 kl. 16.30 - 17.30	Fyraftensmøde med Næstved Museums nye leder, Mette Bruun, Annekset, Ringstedgade 4B.
28.3.2015 - 30.9.2015	Oldtidsjagten. Helligåndshuset, Ringstedgade 4. Udstilling for børn og barnlige sjæle.
15.4.2015 kl. 19.30	Generalforsamling i Museumsforeningen, Storsalen i Boderne, Sct. Peders Kirkeplads 14.
2.5.2015 - 28.2.2016	10 designere på 300 dage. Udstilling Boderne, Sct. Peders Kirkeplads 14.
26.5.2015 kl. 16.30 - 17.30	Fyraftensmøde i Boderne, Sct. Peders Kirkeplads 14. Rundvisning i den nyåbnede designudstilling
Juni	Sommerudflugt til Borgring ved Køge og det nye/genetablerede Køge Museum.
2.10.2015	Kulturnat
10.10.2015 - 31.12.2015	Oldtid uden grænser. Arkæologisk vandrestilling. Helligåndshuset, Ringstedgade 4.
14.10.2015	Høstmarked. Helligåndshuset, Ringstedgade 4.

Ret til ændringer forbeholdes
Følg med på foreningens hjemmeside
www.naestved-museumsforening.dk

Indkaldelse til ordinær generalforsamling:

Der indkaldes til ordinær generalforsamling i Næstved Museumsforening
onsdag den 15. april 2015 kl. 19.30
i Boderne, Skt. Peders Kirkeplads, Næstved

Dagsorden:

1. Valg af dirigent og 2 stemmetællere.
2. Aflæggelse af beretning for foregående år
3. Aflæggelse af regnskab for det foregående år
4. Orientering om Museum Sydøstdanmarks aktiviteter i det foregående år, planer for det indeværende år samt orientering om Museum Sydøstdanmarks økonomi.
5. Indkomne forslag.
6. Fastsættelse af kontingent for næste år.
7. Valg af bestyrelse.
På valg er Lillian Kristensen, der er villig til at modtage genvalg.
Susanne Nabe-Nielsen, ønsker ikke genvalg.
Bestyrelsen foreslår nyvalg af Nanna Kastrup Jeppesen.
8. Valg af et medlem til bestyrelsen i Næstved Museums Gavefond.
Lillian Kristensen er villig til at modtage genvalg.
9. Valg af revisor.
Bestyrelsen foreslår genvalg af Niels Rørbech.
10. Eventuelt

Efter generalforsamlingen er museumsforeningen vært ved et lille traktament, hvorefter museumsleder Mette Bruun vil komme med et indlæg om planerne for Næstved Museum.

NYT FRA NÆSTVED MUSEUM

Næstved Museum er nu en afdeling af Museum Sydøstdanmark

Bladet orienterer om aktiviteter på Næstved Museum og i

Næstved Museumsforening.

Bladet udkommer to gange om året.

Bladet udsendes til medlemmerne af Næstved Museumsforening og til skoler, børnehaver m.m.

Bladet lægges desuden på museets hjemmeside.

NYT FRA NÆSTVED MUSEUM

Udgiver Næstved Museumsforening
Ringstedgade 4^B, 4700 Næstved

Redaktion Ole Madsen (ansv.)

Foto/layout Jens Olsen

Oplag 650 + digital udgave

NÆSTVED MUSEUM

Kontor Sct. Peders Kirkeplads 14, 4700 Mæstved

Hjemmesider www.naestved-museumsforening.dk

www.naestved-museum.dk

www.museerne.dk

www.aabne-samlinger.dk

Udstillinger Helligåndshuset, Ringstedgade 4

Boderne, Sct. Peders Kirkeplads 8 - 12

